

Arbeid med vold og trusler i Akershus fylkeskommune

Kurs for arbeidsplasslitsvalgte i Utdanningsforbundet AFK FYK1724 10.09.24

Kine Arnesen, hovedtillitsvalgt

Rigmor Fagerheim, fylkeshovedverneombud

Dagens innhold

- Vold og trussel om vold, et økende samfunnsproblem
- Tverrfaglig samarbeid om tema i tidligere Viken FK
- KS sin veileder
- Avviksstatistikk
- Plan for opplæring og øvelse i AFK
- Innspill, spørsmål og refleksjon

Et samfunnsproblem og et problem i skolen

- Trenden er økende når det gjelder risiko for vold og trusler i arbeidslivet
- Tall fra Statens Arbeidsmiljøinstitutt(STAMI)viser at 7,1 % av norske arbeidstakere blir utsatt for vold og trusler
- Ansatte i utdanningssektoren 16 %, høyest blant grunnskolelærere
- [Vold og trusler om vold - STAMI NOA](#)
- Økende trend 16% av de ansatte i utdanningssektoren har vært utsatt for vold og trusler (STAMI)
- Vold og trusler skal ikke behandles som et problem for den enkelte arbeidstaker, men anses som et arbeidsmiljøproblem som angår hele virksomheten.
- Systematisk arbeid med forebygging av vold og trusler i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet(HMS)er lovpålagt og skal gjøres i samarbeid med de ansatte og deres tillitsvalgte [§ 3-1. Krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid \(arbeidstilsynet.no\)](#) § 4-3. [Krav til det psykososiale arbeidsmiljøet \(arbeidstilsynet.no\)](#) Kapittel 23A [Arbeid som kan medføre fare for å bli utsatt for vold og trussel om vold. \(arbeidstilsynet.no\)](#)
- Akershus fylkeskommune har nulltoleranse for vold og trusler om vold
- Alle hendelser skal meldes som avvik

Tverrfaglig samarbeid om vold og trussel om vold i videregående skole (Viken FK)

- Våren 2022 satt i gang et pilotarbeid med skoler fra nedre Romerike, Lørenskog, Rælingen, Strømmen og Skedsmo videregående skole
- Mål: Sikre et trygt og godt arbeids- og skolemiljø både fra et HMS-perspektiv og i forhold til Opplæringsloven
- Rapporten kom 5.mai 2023 med anbefalende tiltak innen flere sentrale områder blant annet; Kartlegging/risikovurdering, avvik og opplæring og håndtering av vold og trusler på arbeidsplassen
- *må sikre en helhetlig plan for opplæring og øvelser i videregående opplæring i nye fylker*

Avvik

- Alle hendelser skal meldes som **avvik** i kvalitetssystemet. [Kvalitetssystem \(sharepoint.com\)](#)
- Hensikten med å melde avvik er å ivareta ansatte/elever, materiell og miljø, fange opp brudd på rutiner, prosedyrer/lover og forskrifter, **og identifisere forhold som kan bidra til læring, forebygging og forbedring.**
- 01.01.24 til 03.09.24 er det innmeldt **176 avvik**
- Type: Helse, miljø og sikkerhet
- Kategori: Vold og trusler mot ansatt
- 01.01. – 03.09.24 **17 avvik**
- Type: Elever/studenter
- Kategori: Elev-/studentatferd vold og trusler
- De aller fleste avvikene kommer fra tilrettelagt avdelinger og grunnskoleopplæring
- Ulik alvorlighetsgrad: Slag, spark, lugging, kloring, spyting, dytting, klyping, truing, banning, skriking, kaste gjenstander på ansatte
- Fysiske og psykiske belastninger/skader for de ansatte. Utrygghet, mistriksel og økt sykefravær
- Rutine og veileder for vold og trussel om vold i Akershus fylkeskommune [Sticos Personal](#)

Plan for opplæring og øvelse

- **Vold og trusler:**

- Krav til opplæring [§ 23A-2. Opplæring ved arbeid som kan medføre risiko for å bli utsatt for vold og trussel om vold \(arbeidstilsynet.no\)](#)

- Opplæringspakke for ansatte i AFK som skal gjennomføres skoleåret 2024/25

- Består av tre deler
- Del 1. Lederopplæring, forankring og refleksjon
- Del 2 Modulbasert interaktiv opplæring for alle ansatte
- Del 3 Verktøykasse, case og refleksjon

Del 1 Lederopplæring, forankring og refleksjon

- Bakgrunn for arbeidet med vold og trusler
- Innhold i opplæringspakken
- Risikovurdering
- Leders rolle i det forebyggende arbeidet
- Leders rolle etter hendelser
- Verktøykassen, case og refleksjon i kollegiet
- Gjennomføres av tre kontaktpersoner fra BHT

Del 2 Modulbasert interaktiv opplæring for alle ansatte 5 moduler, 16 leksjoner

Introduksjon	Forberedelse	Håndtering	Forebygging	Ivaretakelse
Hva er vold	Vær beredt	Vær aktiv	Før det smeller	Ivaretakelse etter en hendelse
Former for vold	Gjenkjenne faresignalene	Egnet kommunikasjon	Fylkeskommunens nulltoleranse	støttesamtale
Forsikring og statistikk	Reaksjon i møte med vold og trusler		Organisatoriske prinsipper	Huskeliste for rammede
Juridiske rammer			Fysiske tiltak	

Del 3 Verktøykasse

- Case og refleksjonsspørsmål som skal brukes i hver virksomhet for å diskutere ulike scenarier
- 8 case med refleksjonsspørsmål
- Denne delen skal gjennomføres etter at alle ansatte har gjennomført del 2

Opplæring- vold og trusler

- Alle skolene skal ha gjennomført en risikovurdering knyttet til vold og trusler før sommerferien 2024
- BHT kunne benyttes ved behov
- Dersom risikovurderingen tilsier det, skal det gjennomføres fysiske kurs for de ansatte dette gjelder
- For å sikre at alle ansatte gjennomfører opplæringen, må hver virksomhet kvalitetssikre sine ansattlister

Innspill, spørsmål og refleksjon

- Er dere kjent med rapporten om det tverrfaglige samarbeidet om vold og trussel om vold i vgs? (Viken FK)
- Har dere vært involvert i arbeidet med å risikovurdere og lage handlingsplan knyttet til vold og trusler ved din virksomhet?
- Er rutine og veileder kjent og i bruk ved din virksomhet?
- Dersom noen har gjennomgått e-læringen, noen innspill?